

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515202972
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3515202972.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova č. 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému M. R., trvale bytom T. XXX, Y., o zaplatenie 105,75 eur

s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 12. marca 2018, č.k. 12C/207/2015-65, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobný návrh v celom rozsahu zamietol a výrokom II. priznal žalovanému právo voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný žalobca zaplatiť žalovanému do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, pričom uviedol, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 105,75 eur spolu s úrokom vo výške 28 % ročne zo sumy 105,75 eur od 27.02.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvorili dňa 15.05.2006 zmluvu č. 4601886001, na základe ktorej žalobca pre majiteľa účtu, žalovaného, zriadil a viedol bežný účet. Vzhľadom na porušenie zmluvy zo strany žalovaného, žalobca v súlade so zmluvou a VOP odstúpil od zmluvy z dôvodu podstatného porušenia zmluvných podmienok, zatvoril príslušný účet žalovaného a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 27.02.2013 internú účtovnú transakciu (prevod), kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet, ktorá transakcia je internou transakciou banky, nie úhradou zo strany žalovaného. V súlade s VOP v spojení s výveskou úrokových sadzieb je istina pohľadávky (nepovolené prečerpanie účtu) úročená úrokom vo výške 28 % ročne. Aktuálny záväzok žalovaného predstavuje 105,75 eur a príslušný úrok účtovaný odo dňa prevodu na vnútorný pohľadávkový účet vo výške 62,79 eur, čo vyplýva z bankového informačného systému. Žalobca vyjadril ochotu uzatvoriť zmier mimo pojednávania, avšak len za podmienky, ak žalovaný uzná celý uplatnený nárok, tento sa zaviazhe splácať v mesačných splátkach vo výške 35 eur pod hrozbou straty výhody splátok. Súd prvej inštancie uviedol, že súdy už vo viacerých svojich rozhodnutiach judikovali, že všetky spotrebiteľské zmluvy, vrátane tých, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka, majú občianskoprávny charakter. Ak by z pôsobnosti § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sleduje vylúčenie dopadu nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti následku, ktorý dopadá na spotrebiteľa

podľa "tohto" zákona, pričom je logické, že zákonodarca tým rozumel Občiansky zákonník. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva (teda aj odstúpenie od zmluvy) sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Napokon nejasnosti v tomto smere už odstránil zákon č. 102/2014 Z.z., ktorý doplnil § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka

o nasledovnú vetu: „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Keďže k tomuto ustanoveniu neexistuje prechodné ustanovenie, je potrebné ho aplikovať od účinnosti spomínaného zákona aj na skôr vzniknuté právne vzťahy. Tento právny záver totiž vyslovil Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 MCdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015. Súd uviedol, že vychádzajúc z občianskoprávneho charakteru spotrebiteľskej zmluvy a skutočnosti, že úprava odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, ako aj s poukazom na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sa preto pre posúdenie odstúpenia od zmluvy aplikuje Občiansky zákonník. Je náležité a plné v súlade s princípom ochrany spotrebiteľa, ak sa pre spotrebiteľské vzťahy aplikuje občianske právo a nie podnikateľské právo. Je potrebné vychádzať aj z toho, že zmluvu a VOP koncipoval len žalobca, ktorý sa navyše sám rozhodol pre odstúpenie od zmluvy aj keď mohol použiť iné právne inštitúty. Súd dodal, že

k totožnému právnomu záveru o účinkoch odstúpenia dospeli i odvolacie súdy, ako aj Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. I. US 402/2013 zo dňa 19.6.2013. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v dôsledku odstúpenia od zmluvy zmluva zrušuje od začiatku (ex tunc) a tým zanikajú aj práva a povinnosti zo zmluvy. Iné zmluvné dojednanie by súd musel vyhodnotiť ako neplatné s poukazom na § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený právny záver prichádza následne do úvahy aplikácia § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak zmluva je neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Pri odstúpení od zmluvy si teda účastníci majú vrátiť len vykonané plnenia podľa zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia. Žalobca teda môže požadovať len vrátenie súm, ktoré poskytol žalovanému pri nepovolenom prečerpaní peňažných prostriedkov na účte, bez akýchkoľvek vedľajších plnení, ako sú poplatky či úroky. Nemôže totiž požadovať plnenie zo zmluvy, ktorá sa zrušila od začiatku v dôsledku jeho odstúpenia od zmluvy, a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP. V predmetnom konaní súd žalobný návrh v celom rozsahu zamietol, a preto žalovanému ako strane úspešnej v spore vzniklo právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalobca. Poukázal na § 48 Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“) a na bod 3.11.5 písm. b) a bod 3.11.6 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej ako „VOP“). Z uvedených ustanovení OZ a VOP vyplýva, že ani odstúpenie od zmluvy o bežnom účte v prípade, že sa žalovaný dostane do nepovoleného prečerpania, nie je dôvodom na to, aby banke súdy odmietali priznať akékoľvek ďalšie plnenie nad rámec istiny. OZ umožňuje v zmluve dohodnúť, že zmluva sa odstúpením nezrušuje od začiatku. Uvedené reflektujú VOP vo vyššie uvedenom ustanovení, keďže stanovujú, že zmluva sa v prípade odstúpenia zrušuje odo dňa doručenia odstúpenia a zároveň, že klient a banka si navzájom pred zánikom zmluvy musia vysporiadať svoje vzájomné záväzky z nej vyplývajúce. Pokiaľ klient uvedené záväzky nevyrovná, banka je oprávnená pristúpiť k ich vymáhaniu. Tvrdenie, že v prípade odstúpenia od zmluvy nemá veriteľ nárok na žiadne plnenia od spotrebiteľa, okrem peňažných prostriedkov, ktoré boli spotrebiteľovi poskytnuté, nemá oporu v zákone. Oporu v právnych predpisoch nemá ani argument súdu, že dojednania vo VOP o tom, že odstúpením zmluva zaniká ku dňu doručenia odstúpenia, sú neplatné z dôvodu, že odporujú zákonu alebo dobrým mravom, pretože v zmysle § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a dôsledky odstúpenia od zmluvy upravené v spotrebiteľskej zmluve nemôžu byť pre spotrebiteľa nevýhodnejšie ako dôsledky podľa OZ. Nakoľko OZ dohodu o účinkoch odstúpenia od zmluvy umožňuje, takáto dohoda nemôže odporovať zákonu alebo dobrým mravom. Uvedená dohoda nemá za následok zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Upozornil v tejto súvislosti na

§ 6 ods. 1 zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, podľa ktorého, ak spotrebiteľ uplatní svoje právo na odstúpenie od zmluvy na diaľku, je povinný zaplatiť dodávateľovi iba finančnú službu skutočne poskytnutú v súlade so zmluvou na diaľku, a ak sa táto finančná služba začala poskytovať po predchádzajúcom súhlase spotrebiteľa. Odplata musí byť primeraná rozsahu poskytnutej finančnej služby, nesmie mať charakter sankcie a spotrebiteľ je povinný

ju zaplatiť bez zbytočného odkladu. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že právo veriteľa na odmenu v prípade zrušenia zmluvy na základe odstúpenia od zmluvy nie je v rozpore s ochranou spotrebiteľa a nie je ani špecifickou zmluvnou podmienkou, ktorú by navrhovateľ uplatňoval z dôvodu zvýhodnenia svojho postavenia na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade zániku zmluvy na základe odstúpenia od zmluvy jednou zo zmluvných strán, banka má nárok na odplatu za poskytnuté služby. V podmienkach odstúpenia od zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, je finančnou službou, ktorú banka klientovi poskytovala, spotrebiteľský úver. Za poskytnuté služby má veriteľ nárok na odplatu, ktorou je odplata (úrok) za poskytnuté prostriedky formou povoleného prečerpania. Na základe uvedeného preto žiadal o zmenu napadnutého rozsudku a vyhovie žalobe v plnom rozsahu a priznanie náhrady trov konania.

3. K podanému odvolaniu sa písomne žalovaný nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. V prejednávanej veci súd prvej inštancie založil zamietnutie žaloby žalobcu na tom závere, že nakoľko posúdil predmetnú zmluvu ako spotrebiteľskú, pričom úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, účastníci si majú vrátiť len vykonané plnenia podľa zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia podľa Občianskeho zákonníka. Bol preto toho názoru, že žalobca môže požadovať len vrátenie súm, ktoré poskytol žalovanému pri nepovolenom prečerpaní peňažných prostriedkov na účte, bez akýchkoľvek vedľajších plnení, ako sú poplatky či úroky. Nemôže totiž podľa názoru súdu požadovať plnenie zo zmluvy, ktorá sa zrušila od začiatku v dôsledku odstúpenia od zmluvy, a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. Podstatou odvolania žalobcu bolo tvrdenie, že Všeobecné obchodné podmienky stanovovali odlišné účinky odstúpenia od zmluvy s tým, že v prípade odstúpenia od zmluvy si zmluvné strany musia navzájom vysporiadať svoje vzájomné záväzky, pričom pokiaľ ich klient nevyrovná, je veriteľ oprávnený pristúpiť k ich vymáhaniu, a preto má nárok na odplatu za poskytnuté služby formou povoleného prečerpania.

7. Podľa bodu 3.5 VOP nesmie zostatok bežného účtu klesnúť po celú dobu trvania vedenia účtu pod aktuálnu výšku minimálneho zostatku. Dispozíciu, ktorá by spôsobila zníženie zostatku pod aktuálnu výšku minimálneho zostatku, môže banka odmietnuť.

8. Podľa bodu 3.8 VOP môže banka nevykonať transakcie z účtu, ktoré by mali za následok zníženie zostatku na účte pod hodnotu minimálneho zostatku.

9. Podľa bodu 3.12 VOP „Nepovolené prečerpanie“ pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“.

10. Odvolací súd na odvoláciu námietku ohľadom právneho posúdenia účinkov odstúpenia od zmluvy uvádza, že táto je bez právnej relevancie, nakoľko samotný nárok odvodzovaný od „nepovoleného prečerpania“ je potrebné považovať v celom rozsahu za nedôvodný, keďže zmluvné dojednanie o „nepovolenom prečerpaní“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto súd prvej inštancie dospel k vecne správnejmu záveru o zamietnutí žaloby žalobcu.

11. Citovaná zmluvná úprava práv a povinností obsahuje povinnosť klienta banky zabezpečiť, aby zostatok bežného účtu neklesol pod výšku minimálneho zostatku. Pritom banke umožňuje odmietnuť vykonať platby, v dôsledku ktorých by sa tak stalo. Je teda výlučne vecou banky, či poskytne klientovi s nedostatočným zostatkom na účte prostriedky na svoju ťarchu. Nepovolené prečerpanie, na ktorom

žalobca zakladá svoj nárok, je tak výlučne na vôli veriteľa. Nejedná sa o formu úverovej zmluvy, pretože tu chýba vôľa dlžníka čerpať úver. Ak má dlžník povinnosť „neklesnúť“ so zostatkom účtu pod minimálny zostatok, neobstojí pritom súčasne jeho právo na čerpanie prostriedkov pod tento minimálny zostatok. Nepovolené prečerpanie, ktoré už svojim názvom vyjadruje skôr protiprávny stav než zmluvné dojednanie, preto odvolací súd posudzuje ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 OZ), z ktorej uplatnené právo nemožno veriteľovi priznať. Uvedené je plne súladné i so skoršími závermi vyslovenými odvolacím súdom (napr. rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co/40/2018 zo dňa 26.09.2018, sp. zn. 17Co/56/2017 zo dňa 28.03.2018), rovnako tak ďalších súdov (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 15.10.2015, č.k. 9C/113/2015-51 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.11.2016, č.k. 21Co/10/2016-72, v ktorom súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 VOP žalobcu (pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu; po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu) je pre svoju neprijateľnosť neplatná), pričom nemožno nepoukázať i na závery odvolacieho súdu z rozhodnutia sp. zn. 17Co/252/2017 zo dňa 11.04.2018, v ktorom sa konštatuje, že „po zatvorení účtu, ktorým dochádza k zániku záväzkového vzťahu medzi žalovaným a žalobcom, niet dôvodu požadovať sankčný úrok spojený s nepovoleným prečerpaním, keďže bod 3.12 VOP bez pochyb stanovuje, že povinnosť platiť sankčný úrok má majiteľ účtu za trvania účtu, avšak po zatvorení účtu nemožno už hovoriť o majiteľovi účtu. Inak povedané, ak došlo medzi žalobcom a žalovaným k zániku záväzkového vzťahu (zmluvného vzťahu), nemôže sa žalobca domáhať zaplataenia sankčného úroku, nakoľko už žalovaný nebol majiteľom účtu“.

12. Vzhľadom na to, že odvolacie námietky žalobcu neboli dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie bol vecne správny, odvolací súd ho preto potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu preukázateľne v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).